GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 124. Dumineca 1|13 Novembre 1881.

Brasiovu, 31 Octobre.

Dilele trecute amu fost atrasu atentiunea cetitoriloru nostri asupra unoru articuli, ce au aparutu in organulu nemtiescu alu guvernului din Pest'a cu privire la biseric'a romana greco-orientala. Tendinti'a acestoru articuli este inca prea de totu pronuntiata, asia cà a intrecutu tóte temerile ce trebuiea sè le avemu façia c'unu organu, care sta in servitiulu directu alu politicei de distrugere, ce se face la Pest'a in contra poporului romanu si a institutiuniloru lui.

Diarulu din cestiune, care se bucura de atàta popularitate la inimicii némului nostru, „Pester Lloyd", cere pe façia cá guvernulu ungurescu sè se amestece in afacerile autonóme ale bisericei romane greco-orientale.

Pentru unu amestecu cum ilu dorescu cei dela „Pester Lloyd" era de lipsa a se aflá unu sîru de pretecste grave si articulii memorati au fost scrisi numai cu acestu scopu. „Fericitorii de patria" din Pest'a au o passiune grozava de a 'si bagá nasulu si acolo, unde nu le fierbe ól'a si sunt cuprinsi de ide'a ficsa, cà totu ce se face fara intrevenirea loru directa trebue sè fia reu si periculosu statului. Pe langa tóte aceste se mai adauge si o nespusa antipathia ce-o are cabinetulu centralistu Tisza contra ori si carei autonomie, fia ea si numai bisericésca.

Pe timpulu candu era d. Lonyay ministru-presiedinte si candu se parea, cà din regiunile Curtii sufla unu ventu mai favorabilu pentru Romani, ni se dîcea, cà se fimu cu asteptare si cu patientia, càci se va face si pentru noi ceva, indata ce, fiindu resolvate cestiunile cele mai urgente façia cu Cislaitani'a s. a., guvernulu ungurescu va avé mai multu ràgazu de a se ocupá cu deameruntulu si de cestiunea interióra romana. Amu totu asteptatu vreo optu ani si mai bine se sosésca acestu momentu inse in desiertu. Acuma, in fine, vine unu organu alu guvernului si ne apromite solicitudinea guvernului pe viitoriu. Inse ce desamagire dupa o asteptare atàtu de indelungata! In locu de a se gandi se ne mai intórca din drepturile ce ni s'au rapitu la 1868, in locu de a se ingriji cá sè se puna in vieatia càtu mai curendu si autonomi'a bisericei greco-unite romane, guvernulu ungurescu, in articulii memorati, scrisi negresitu la comand'a superióra, declara resbelu inca si singurei acuisitiuni din anulu fatalu 1868, ce amu fost dobêndit'o dela diet'a ungara si dela coróna cu cele mai mari jertfe pe terêmulu politicu, adeca constitutiunei bisericei romane greco-orientale.

Si se voimu nu amu poté se damu unu intielesu mai favorabilu espectorariloru din „Pester Lloyd." Déca articulii cu pricin'a ar' fi avutu de scopu numai sbiciuirea unoru scaderi si abusuri, cari, cá pretutindeni, s'au ivitu ici-colo si in vieati'a constitutionala a bisericei romane greco-orientale, niminea nu ar' fi aflatu ceva surprindietoriu in publicarea loru; limbagiulu inse si tonulu in care au fost scrisi acesti articuli tradéza intentiunea ascunsa a scriitoriului si a patroniloru lui prea multu, decàtu cá se nu cunósca fia-care copilu de scóla pe data, cà aci nu se tractéza de-o binevoitóre indreptare a releloru esistente, ci de-o reutaciósa inegrire si calumniare cu scopu de a compromite constitutiunea bisericêi romane gr. or. si de a paralisá tóte folósele, ceea le póte oferi desvoltarei nóstre nationale.

Spre marea nóstra mirare aflamu din „Pester Lloyd", cà statutulu organicu alu bisericei gr. or. este defectuosu, cà prescrierile lui nu se esecuta, interpretandu-se in modu arbitrariu, mai departe, cà functiunarii bisericesci nu 'si facu datori'a si 'si intrebuintiéza positiunea loru numai pentru scopuri egoistice de partidu, cà nici unulu d'intre ei nu posede aptitudinea necessara, si cà cei mai multi nu cunoscu limb'a maghiara, desi tragu lefuri grose din subventiunea statului, c'unu cuventu totulu merge reu si toti functiunarii bisericei sunt rei, numai unulu singuru este la inaltime, numai unulu scie sè se intieléga cu ministrulu Trefort intr'o limba fluenta maghiara si acest'a din intemplare este chiaru primulu functiunariu alu bisericei, Archiepiscopulu si Metropolitulu.

A trebuitu se faca o strania impressiune asupra fiacaruia, vediendu cum se condamna tóta administratiunea si toti functiunarii bisericei gr. or. pe candu numai in spinarea Metropolitului se incarca laude peste laude.

Noi, cu mintea nóstra de tóte dîlele, scimu, cà déca la o corporatiune lucrurile nu mergu bine, se face inainte de tóte responsabilu conducêtoriulu, capulu acestei corporatiuni. Nu putemu inse intielege cum Escelenti'a S'a Metropolitulu gr. or. ar' face o esceptiune dela regula, ocupandu in biserica o positiune privilegiata neresponsabila si secerandu numai laude, pre candu toti d'impregiurulu lui intimpina cele mai grave acusari. De aceea ni se pare, cà Escelenti'a S'a va suportá povar'a acestoru laude mai greu chiaru decàtu sarcin'a responsabilitatii ce-i incumbe cá capu alu bisericei.

Totu din aceste considerante noi nu putemu crede, cà Metropolitulu dela Sibiiu consemte la cele scrise in „Pester Lloyd", cu scopu de a compromite autonomi'a bisericei greco-orientale si pe toti functiunarii ei, si de aceea asteptamu si credemu a fi in dreptu de a asteptá, cà Escelenti'a S'a insusi va sarì in aperarea védiei bisericei sale asia de tare ofensate si acést'a cu atàtu mai vêrtosu, cu càtu in memoratii articuli se esprime si tendinti'a de a face se apara Escelenti'a S'a cá complice la publicarea loru.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Mare bucuria a causatu C e h i l o r u numirea tenerului comite S c h ö n b o r n de guvernoru alu Moraviei. Si candu Cehii se bucura, feçîele centralistiloru nemti se posomorescu. Schönbornu este membru alu „Herrenhaus"-ului si profeséza pe façia principii federaliste. Comitele Taaffe s'a totu feritu pêna acuma a chiama la posturile insemnate ale tierei ómeni prea pronuntiati. Elu credea, cà astfeliu 'i va fi mai usioru a pastrá o positiune peste partide, inse esperienti'a l'a facutu se cunósca, cà intre duóe luntrii nu s'a semtitu inca nimenea siguru si de atunci a inceputu a 'si aruncá privirile si asupra unoru barbati cá Schönborn, mai pronuntiati.

Diarulu „Politik" saluta acést'a numire cá „fapt'a cea mai energica politica" a ministeriului Taaffe. Faptulu cà comitele Schonborn apartiene partidei autonomiste, care voiesce impacarea popóreloru monarchiei, ne arata, dice fóia din Prag'a, cà in ce parte isi cauta cabinetulu Taaffe sprijinulu seu. Interessantu este cà „Narodny Listy" aduce in legatura numirea comitelui Schonborn cu d e l a t u r a r e a comitelui A n d r á s s y dela candidatur'a la postulu de ministru de esterne. Se dice cà comitele Taaffe ar' fi lucratu in contra numirei lui Andrássy si impressiunea rea ce-a facut'o vorbirea lui din comissiunea delegatiunei in cercurile influente din Vien'a so-i fi venitu in ajutoriu, asia cà acuma nu mai este vorba de numirea lui Andrassy. Cá semnu cà ventulu a inceputu se sufle din alta parte, opusa tendintieloru lui Andrássy, se considera numirea comitelui Schönborn în postulu de guvernoru alu Moraviei. Prin acést'a comitele Taaffe a facutu unu pasu mai departe spre drépt'a federalistica.

Nu puçina sensatiune a facutu in Germani'a cá si afara de Germani'a unu articulu publicatu in diarulu „P o s t" din Berlin, in care se dice, cà d. de B i s m a r c k este obositu de a fi tînt'a reutatii, calumniei si a suspitiunei invidióse ce se vérsa asupra-i din mediloculu a 45 milióne de suflete; de aceea cancelariulu ar' fi hotaritu a 'si da d e m i s s i u n e a lasandu cá o alta persóna „mai apta" decàtu densulu sè se incerce a 'si formá o maioritate din partidele noului Reichstag.

Nu este prim'a óra ca cancelariulu germanu amenintia cu demissiunea s'a. Acést'a a mai facut'o de càte-ori lucrurile nu mergeau dupa placulu seu. Precum scimu alegerile din urma nu au esitu dupa cum a doritu d. de Bismarck. Hinc illae lacrimae!

De alta parte e ceva prea multu ce pretinde puterniculu cancelariu, cá adeca cele 45 milióne se jóce numai asié cum le canta unu singuru omu, fia acel'a si celu mai meritatu barbatu de statu germanu. Pêna va trai inse betranulu imperatu alu Germaniei anevoie i se va primi demissiunea lui Bismarck, déca 'si-ar' si da-o in tóta seriositatea. „Niciodata" 'i respunse odata betranulu Wilhelm si probabilu cà si acuma nu-i va dá altu respunsu. De aceea se pare cà d. Bismarck voiesce se esercéze mai multu o pressiune asupra imperatului cu scopu, cá se i se dè si mai mare putere decàtu are.

Diarele prussiane nu potu se nu dè espressiune straniei aparitiuni cà B i s m a r c k radiemandu-se pe meritele sale istorice arunca in façia intregului poporu germanu cuvinte atàtu de ofensatóre. Diarulu „Tribune" accentuéza acést'a, aratandu ce necoptu este inca constitutionalismulu in Germani'a. „Kölnische Ztg." merge mai departe si dice, cà este o minciuna cà successele politicei esterióre ale lui Bismarck ar' fi aflatu mai puçina recunóscere in Germani'a cá in afara de ea. Numai politic'a interióra a lui Bismarck — dice numit'a fóia — n'a mai fost aplaudata de natiune dela 1877 incóce; acést'a au dovedit'o alegerile presente. Déca partid'a centrului a devenitu mai tare si mai cutezatória numai Bismarck este de vina. „Köln. Ztg." e de parere cà Bismarck se remàna numai la esterne, ear' politic'a interióra sociala sè se concréda unui barbatu mai specialistu si mai puçinu iritabilu, càci Germanii au lipsa si de pacea interióra.

Vineri in 11 Novembre primulu-ministru francesu Jules F e r r y a inmànatu presiedintelui Republicei actulu de d e m i s s i u n e alu cabinetului intregu. Pêna la formarea noului cabinetu ministrii voru continuá a administra resorturile loru. Presiedintele G r é v y a chiamatu pe G a m b e t t a la sine si l'a insarcinatu cu formarea noului cabinetu. Gambetta a primitu si indata a si facutu pasi spre scopulu acesta.

Patru dile a duratu in camer'a deputatiloru francesi discussiunea asupra interpelatiuniloru privitóre la c e s t i u n e a t u n i s i a n a. Clemenceau si Ballue au cerutu sè se institue o ancheta parlamentara, care se cerceteze cu deameruntulu afacerile tunesiane. Cele mai mari imputari s'au facutu ministeriului Ferry. In siedinti'a dela 9 Novembre a vorbitu Ferry trei óre intregi, aperandu-se in contra diferiteloru acusatiuni. Cum ar' fi pututu se nu vina in focu d. Ferry, déca d. Clemenceau a acusatu cabinetulu, cà a facutu espeditiunea Tunisului numai spre a favorisá nesce intreprinderi private precum drumulu de feru dela Bone-Guelma s. a., l'a acusatu cà ar' fi ascunsu adeverulu naintea parlamentului si cà a violatu constitutiunea. Déca camer'a ar' fi primitu ancheta propusa de numitii deputati, acést'a ar' fi fostu celu mai teribilu votu de neincredere datu cabinetului Férry. Inse sórtea a feritu pe d. Ferry de a bé acestu pocalu amaru, desi nu l'a meritatu. Propunerile privitóre la ancheta au fostu respinse. Inse, spre cea mai neplacuta surprindere a cabinetului, a cadiutu si propunerea de trecere simplu la ordinea dilei.

Mare confusiune se nascuse, cà-ci se propusera vreo diece ordine de di motivate. Atunci Gam-

betta, chiamatu fiindu de a casa, apare in mediloculu camerei si dice: „Dupa nepotrivitulu si durerosulu jocu cu votarea presenta, mi se pare, cà sunt justificatu déca dicu: Peste ori si ce critica personala si peste ori si ce tactica de partidu stau onórea si interessele Franciei! (Aplause scomotóse) Françi'a se declara, cà voiesce se 'si implinésca angagiamentele si se 'si esecute hotaririle. De aceea propunu urmatórea ordine de dî:

„Camer'a, decisa de a esecutá pe deplinu trac-„tatulu stipulatu la 12 Maiu a. c. cu Beiulu dela „Tunis, trece la ordinea dilei.“ (Aplause prelungite). — Se face votare nominale si se primesce ordinea de di propusa de Gambetta cu 369 voturi d'intre 450 (Aplause scomotóse).

Gambetta a venitu in ajutoriulu cabinetului Ferry. Propunerea lui contiene incàtva unu votu de incredere. Era si in interessulu lui cá ministeriulu, asupra caruia ori cum avea si elu mare influintia, se nu sufere vr'unu desastru. Astfeliu cabinetulu Ferry a pututu demissiuná cu onóre si pe firmamentulu politicu alu Françiei se va inaltiá lucéferulu Gambetta. Schimbarea ministeriului tocmai acuma ar' puté se aiba o influintia favorabila pentru Romani'a in cestiunea Dunaréna. Fia cá d-lu Gambetta se nu uite de indatoririle ce le are Françi'a protectórea façia de Romani'a, protegeat'a ei de odinióra!

Cestiunea Dunarêna.

Diariulu francesu „Le Renseignement parisien“ scrie cu privire la cestiunea Dunaréna si la Romani'a urmatórele:

„Nu e de ajunsu cà noi Francesii amu ajutatu Romaniei de a se renasce si de-a se constitui: cauta se continuamu sprijinulu nostru. Nu se creaza copii pentru a-i parasi. Romani'a este o fiica a Franciei. E nascuta in adeveru din Rom'a si din Paris. Astadi ea are nevoia de noi, de Franci'a si de Itali'a. Ar' fi durerosu se gandimu cà Françi'a n'o va ascultá; si n'amu voi se credemu cà Itali'a a sacrificat'o Austriei in timpulu intrevederii dela Vien'a. De mai multe ori amu tractatu deja cestiunea Dunarii, lamurindu cà bun'a dreptate e in partea Romaniei si cà in acestu punctu, interessele romane se identifica cu interesele francese si italiane. . .

„Aflamu din sorginte sigura cà Comissi'a europeana nu se va intruni inainte de 22 Novembre curentu. Dupa càtu se asigura, puterile suntu in acordu pentru a stabili, cu tóta opositiunea Romaniei, o Comisiune mixta.

„Si cu tóte acestea voimu se speramu inca. Déca in anticitate se putea apela, nu fara succesu, dela Filipu celu beatu la Filipu celu trézu, e si mai naturalu acuma de-a apelá dela unu ministeriu ce se duce la unu ministeriu ce vine. Noulu nostru ministeriu nu va voi fara indoiéla se incépa prin a parasi unu interesu atàtu de seriosu francesu in Orientu.

„Romanulu“ face urmatórele reflecsiuni la vorbirea comitelui Andrássy din comissiunea delegatiunei ungare:

„Déca cu adeveratu interesele Romaniei sunt identice cu acelea ale Austriei — dupa cum dice comitele Andrássy — cu càtu mai multu se cuvine se observamu veciniloru nostri austro-ungari, cà in ceea ce privesce cestiunea Dunarii, trebuie cá ei se tiena mai antaiu socotéla de drepturile nóstre; — càci ce identitate de interese póte se fia acolo, unde una din parti nesocotesce drepturile si, prin urmare, interesele celeilalte?“

„Si pentru cà este vorba de protectiunea Europei, in privinti'a careia comitele Andrássy a disu, cà Romani'a nu se mai bucura de dènsa, de candu a devenitu unu Statu neatêrnatu suntemu cu atàtu mai multu in dreptu se ceremu, cá 'n privinti'a Dunarei sè se respecte oper'a puteriloru, singur'a garantia ce avemu pentru a pastrá neatinse drepturile si interesele nóstre pe acestu fluviu.

„Ori càtu de mare trebuintia ar' avé rigatulu romanu cá se stè in buna intielegere cu monarchi'a austro-ungara, nu póte se uite inse nici odata, cà positiunea s'a 'si-a dobênditu'o prin mari sacrificii si cà are o imperiósa datoria de implinitu, façi'a cu viitoriulu si cu rolulu seu de Statu neaternatu.“

„O singura cale amu urmatu si vomu urma si d'aci inainte: aceea d'a merita increderea tuturoru puteriloru si d'a sta in buna intielegere cu toti vecini nostrii fara deosebire, respectandu interessele loru si cerendu, cá la rindulu loru, se respecte si ei p'ale nóstre. . . .“

„In schimbulu prietiniei si alu vecinatatii, in schimbulu chiaru alu trebuintii, ce avemu d'a pastrá o buna intielegere cu Austri'a, nu putemu sè sacrificamu interessele nóstre nationale, nici se ne asociamu la unu actu impotrivitoru tractatulu, din Berlin, ce este oper'a puteriloru europene. . .“

„Déca Romani'a a devenitu unu Statu neatêrnatu, apoi acést'a nu va se dica càtu-si de puçinu, cà ea trebuie — din causa cà nu se bucura de protectiunea puteriloru, séu mai bine disu, cà nu esiste o garantia colectiva a Europei inscrisa in tractatu — se sacrifice interesele sale in profitulu cutarei puteri vecine, candu ea ar' avé aspiratiuni si interese cu tutulu opuse. Cu pretiulu acest'a ne-amu ucide singuri si-amu incetá d'a mai fi considerati cá neatêrnati, chiaru de puterea aceea, care ne dice astadi, c'avemu trebuintia se stamu in buna intielegere cu dènsa!“

„Nu putemu se primimu terêmulu alunecosu pe care s'a pusu acésta discusiune de comitele Andrássy, pentru cà elu este propriu numai intereseloru Austriei si n'are nici unu raportu cu cestiunea ce ne preocupa. Déca prin neaternarea nóstra nu ne mai bucuramu de protectiunea Europei, astfelu dupa cum ea se 'ntielege la Pest'a si Vien'a, cu càtu mai multu trebuie se fimu bagatori de séma astadi in tóte miscarile si relatiunile nóstre esterióre! Bun'a intielegere cu Austro-Ungàri'a, in conditiunile 'n care ni se cere si façia cu cestiunea Dunarii, ar' insemna — dupa cuvintele comitelui Andrássy — punerea nóstra de bunavoia sub domnirea acestei puteri; si nici simtiulu, nici demnitatea nationala. nici interesele nóstre nu potu se permita un'a acést'a. Ne miramu cum patrioti incercati si bárbati de Statu, atàtu de distinsi cá comitele Andrássy, potu sè se indoiésca de patriotismulu si aspiratiunile unui poporu, care 'sî-a castigatu singuru neatêrnarea prin sàngele seu!

„Credemu, cà barbatii de statu din Vien'a si Pest'a n'ar' trebui sè ne créda atàtu de puçinu prevedietori si nepasatori de noi insi-ne, in càtu se ne instrainamu simpatiile si sprijinulu Europei intregi, primindu se fimu considerati in concertulu stateloru, cá unu poporu desmostenitu si fara incredere in vointi'a si drepturile sale. Ori càtu de grele ar' fi impregiurarile, in cari se afla acum Europ'a, si ori càtu de mare e nesiguranti'a ce domnesce in cercurile diplomatice despre ceea ce potu s'aduca eventualitatile viitorului, politic'a nóstra nationala cere, cá se ne facemu pêna in sfersitu datori'a apelandu la concursulu bine-voitoriu alu puteriloru, façia cu otarirea loru inscrisa in tratatulu din Berlin. Acesta nu este „Siovinismu“ din parte-ne: este aperarea intereseloru nóstre nationale, respectulu ce avemu pentru vointi'a puteriloru semnatare tractatului din 1878 si increderea in dreptatea causei nóstre. . . .

Eata ce dice „Rom. Libera“ totu cu privire la vorbirea lui Andrássy:

Acum póte se véda ori-cine cà contele Andrássy nu venise la Sinai'a numai pentru satisfacerea nevinovatului gustu de-a vêná caprióre!... Magnatulu si patriotulu unguru erá cuprinsu de altu soiu de sentimente romantice, de càtu acela de-a amblá razn'a pe munti, dupa pasulu sburdalniceloru animale, séu dupa visuin'a mormàitoriloru ursi. . . .

„Din momentulu dér' in care contele Andrássy a vorbitu, nu mai póte fi indoiéla despre treburile ce Austri'a ambla se 'si faca la Dunarea de josu, despre marele interese ce are tiér'a de-a remané „in bune relatiuni“ cu imperiulu vecinu, chiaru candu doveditu ar' fi pêna la evidentia, cà amiciti'a sceptrului imperialu ne ar' costa capulu si patrimoniulu stramosiescu.

...Romani'a inse dela unu capetu la altulu se opune si respinge cu hotarire, in numele tractateloru si pe bas'a dreptului gintiloru, ori-ce calcare de drepturi, ori-ce spoliatiune nelegiuita care 'i intuneca viitorulu si-i sterge prestigiulu de tiéra libera, de natiune cu consciintia luminata de missiunea ce i s'a destinatu in Orientu.

„Tocmai ceea-ce contele numesce, cu óre care ironia, „siovinismu romanu“ si pe care d-s'a are aerulu de-a 'lu despretiui cá simplu jocu de opositiune, — tocmai acela represinta vederile adeverate ale tierii in cestiunea raporturiloru nóstre cu Austri'a si in specialu in nenorocit'a afacero ridicata de diplomati'a imperiului dualistu.

„Austri'a se insiéla amaru, déca crede la cestiunea Dunarii in certuri de partidn!

„N'a statu in tiér'a, afara póte de cestiunea evreiloru, vr'unu punctu de politica esterna in care opiniunile se fia mai lamurite si mai unanime, cá in cestiunea Dunarii, din a careia perdere ea scie bine càte nenorociri potu resultá.

„Nu — interesele nóstre, odata cu capulu, nu potu fi „identice“ cu ale Austriei, cu ale unui imperiu care nu tine socotéla, de atàtea milióne de suflete, ce batu cá si ale nóstre, si pe cari ea le-a vendutu neomenesce esplótarii si neomeniei ungare; care ne-a incalcatu de atàtea ori, care ne dictéza cele mai sdrobitóre conventiuni comerciale, care ambla se ne despóie de drepturile nóstre asupra Dunarii si se faca o batjocura nedémna din independenti'a ce amu càstigatu pe campulu de onóre, si pe care avemu datori'a de-a o pazi neatinsa, impreuna cu interessele nóstre materiale, cá pe unu dreptu ce ne-a costatu mai multe sacrificii, de càtu a costatu pe Austri'a darurile ce i s'au facutu dupa titanic'a lupta din Orientu!“

Comassarile si segregarile.

Turd'a 5 Novembre 1881.

Onor. Dle Redactoru! Onor. corespondinte alu D. Tale de pe valea Secasiului, plangendu-se in Nr. 116 alu jurnalului „Gazeta“ pentru mai multe neajunsuri si neindreptatiri ale populatiunei din tienutulu acela, reflectéza in urma si la durata prea lunga a proceseloru urbariali de comassari si segregari, cari fórte adeseori se finescu cu pierdere pentru tieranu. Fiendu-cà si eu representezu unele comune din tienutulu acela în cause urbariali permitemi Dle Redactoru! se dau unele deslusiri despre starea actuala a loru.

Premitu, cà processele de natur'a acést'a suntu de comunu de durata lunga, depinde inse multu si dela acea impregiurare, cà cine se afla in posessiunea obiectului din intrebare. Mai premitu cà cele mai multe comassari si segregari s'au finitu cu dauna mare pentru poporu si cà activitatea nóstra a representantiloru poporului de comunu nu stà intru aceea, de a castigá ceva positivu, ci mai multu a micsiorá negativulu ce avea se urmeze pentru tieranu. Noi mai multu numai rolulu de aperare ilu avemu. — Cine face legile si cine le esplica, D-ta D-le Red. inca scii, dér' déca Ti voiu spune, cà cu ducerea in deplinire a loru in cause de comassari si segregari au fostu incredintiati si astufeliu de ingineri, cari necumu se aiba ceva sfiél'a, — ba 'si-tieneau de principiu insielarea tieranului, si caror'a prin acést'a le crescea numai renumele — alergêndu proprietarii mari la ei, cá se le faca si loru comassari — nu Te vei mirá de funestulu sfêrsitu alu multoru cause de acestea.

Adeseori am fostu silitu in pracs'a mea advocatiala de pêna acumu a apelá la opiniunea publica prin jurnale romanesci, ba nu arare ori a trebuitu se iau refugiu chiaru si la jurnale straine, aratandu decurgerea necorecta a acestoru cause. Tocmai acuma inainte de publicarea corespondintiei numite, mahnitu de nedreptatirile ce are se sufere poporulu in causele acestea urbariali, amu inceputu in jurnalulu „Observatoriulu“ descrierea comassarei chiaru a unei comune depe Secasiu, unde are se urmeze cu invoirea redactiunei respective decurgerea segregariloru din comunele celelalte de pe Secasiu si apoi a altora din alte parti, unde am aflatu dupa terminarea loru gresieli in alte comune si cu sute de jugere in daun'a tieraniloru, — si de mirare, gresieli totu numai in daun'a tieraniloru.

Te rogu D-le Redactoru! si pe D-ta cá punendu pretiu pe lucrarile acestea, e vorba de mosia romanésca — se binevoesci a reproduce ce Ti va conveni, cá prin publicarea loru cu atàta mai multu sè se informeze publiculu; cà-ci tóte causele acestea suntu o lupta intre proprietari si tierani, unde magnatulu, déca nu póte intrá indata prin tribunalu in posessiunea dorita, recurge la „Szolgabiro“, si déca si densulu e micu la anima, apoi aduce pe „alispán“, carele apoi cu gendarmii, ce-i stau la dispusetiune, aduna poporulu de pe campu cu pluguri cu totu si apoi subscriu de „buna voia“ unu protocolu, in care se dice, cà tieranii deocamdata pêna la alte impregiurari se lasa de mosiile ce le-au avutu.

Dér' nu anticipezu lucrurile, vreau se deslusiescu numai starea causeloru la cari a reflectatu Onor. D-tale corespondentu.

In ambele comune Girbau si Ord'a de susu segregarile pasiunicului s'au facutu cu duoi, trei ani inainte, si proprietarii au fostu pusi in posessiunea noua, si numai dupa finirea acestora, — simtienduse tieranii prescurtati. — m'au provocatu pe mine se-le indreptezu caus'a si anume:

In comun'a Girbau processulu de segregare s'a finitu la finea an. 1878. Vedienduse tieranii pagubiti prin puçin'a parte ce au capetatu, m'au incredintiatu pe mine in 1879 cu continuarea causei. Sentinti'a prin carea li s'a hotarîtu cuantitatea, ce aveau se capete din pasiune, era intrata in potere de dreptu, operatele technice erau finite, autenticate de comissiunea judecatorésca, si totulu predatu in posessiune. Va se dica nu-mi remanea alta decàtu a esaminá déca predarea s'a facutu conformu sentintiei. Aflandu contrariulu am indreptatu càtra tribunalulu din Alba Iulia in 13 Novembre 1879 actiunea de indreptarea gresieliloru comise cu ocasiunea predarei respective autenticarei judecatoresci cerendu cá pe spesele nóstre se ésa o comissiune judecatorésca spre a indreptá erorile.

Tribunalulu 'mi-a respinsu cererea. In contra acesteia amu recursu la tabl'a regésca. Tabl'a mi-a respinsu cererea. In contra decisiunei tablei am recursu la curi'a si curia regésca a nimicitu decisiunile tablei si tribunalului indrumandu pe tribunalu a ne inplini cererea. Despre decisiunea acést'a a curiei am fostu incunosciintiatu in 1880 7 Octobre, cu acelu adausu cá se aratamu gresielele facute de comissiunea judecatorésca. Va se dica a trebuitu unu anu intregu si trei foruri cà se potemu

castigá dreptulu de a esi la façi'a locului cu o comissiune pe spesele nóstre, care se indrepte erorile facute.

Pe bas'a decisiunei tablei am cerutu érasi de a se face càtu mai curendu pertractarea, si dupa mai multe ursorii abia s'a ficsatu pertractarea pe 11 Octobre 1881, carea inse érasi a fostu amanata pe 24 Octobre, si acést'a din nou amanata pe 31 Octobre. — Va se dica abia in duoi ani si o luna am potutu reesi, cá se ésa o comissiune se indrepte cele de indreptatu.

Mai insemnata inse este caus'a comunei Órd'a de susu si josu, pentru cà aici din caus'a nedreptei inpartiri a pasiunitului s'a versatu multu sange romanescu. In comun'a numita s'a finitu impartirea pasiunitului in Iuliu 1879, si totu atunci s'a autentificatu si predatu pasiunitulu in posessiunea noua de càtra comissiunea judecatorésca, esmisa de trib. Alba-Julia, fara a fi luàta in consideratiune neindestulirea si reclamarea poporatiunei romane. Voindu inse in primavér'a venitoria unu proprietariu a ará partea ce 'i s'a venitu lui, unii d'intre tierani n'au vrutu se 'lu lase se are. Urmarea a fostu: cà au adusu indata gendarmi, s'au intemplatu inpuscaturi, mórte de omu, multi raniti, venirea militiei, transportarea ranitiloru in spitale, a altora in temnitia, (cá pe tempulu tatariloru) cercetare criminala si judecarea loru.

Fiindu ast-feliu dupa casulu acest a tristu — speriata tóta comun'a, — a venitu la mine se-o representezu in caus'a urbariala a pasiunitului. Si aici intrase in valóre de dreptu sentinti'a, neremanendu alta de a face, de càtu a cercá, cà facutu-s'a impartirea conformu sentintiei? Cercetandu operatele technice prin unu ingineru — le amu aflatu tóte rele, necorecte, nedrepte pentru tierani, desi cu ocasiunea predàrei au fostu dechiarate de „bune“ prin comissiunea respectiva judecatorésca. Am cerutu deci indreptarea loru.

Déca nu i s'ar' fi oblitu calea acestui procesu prin decisiunea curiei adusa in caus'a Girbaului, nici adi nu ar' fi pertractatu. Asié inse totusi dupa mai multe urgitari si dupa unu tempu mai de unu anu si jumatate, tribunalulu a esmisu comissiunea in 21 Octobre a. c. unde pertractandu-se caus'a, s'a aflatu intr'adeveru, cà tieranii au avutu dreptu, au fostu scurtati in pasiunitu, nu li s'a datu atàta, càtu li s'a judecatu. Tribunalulu nu a decisu inca, dér' verosimilu li se va dá partea din pasiunitu, ce li se cuvine; li se voru reintórce póte si spesele facute cu comissiunea; dér' mórtea de omu, sangele versatu nu li 'lu va poté rebonificá nimenea. Eu am vrutu numai — in urm'a nenorocirei intemplate — a constatá, cà impartirea pasiunitului s'a facutu pe nedreptu, in modu nelegalu pentru tierani. Si siguru, déca nu s'ar' fi intemplatu segregarea acésta de pasiunitu ast-feliu, ar' fi lipsitu póte si versarile de sange. Mai este comun'a a trei'a: Dai'a. De unu anu si jumatate totu ceru sè se puna o dî de pertractare — dér' pêna acum'a nu s'a hotaritu inca.

Dreptu are on. D-tale corespondinte, cà incetu mergu lucrurile acestea. Destulu de incetu Dieu! si destulu de reu pentru tierani, cà-ci obiectulu certei se afla in posessiunea contrariiloru, ceea ce le aduce (spre esemplu Dai'a) preste o miia (1000) fl. pe anu. Dér' ce se faci? Se taci?!

Dr. Ratiu.

Congressulu nationalu bisericescu gr. or.

In 15. Octobre se pune la ordinea dilei raportulu commissiunei alese pentru clarificarea cestiunei fonduriloru comune dieceseloru Aradu si Caransebesiu, care cestiune s'a inaintatu congressului de càtra sinodulu diecesanu din Caransebesiu prin conclusulu acestei a Nr. 111 din 1881.

Comissiunea prin raportorulu ei A. T r o m b i t i á s i u propune:

„Considerandu cà de si intre intentionat'a impartire a fonduriloru, comune astadi tuturoru locuitoriloru romani ortodocsi din partea banatica ungureana a provinciei metropolitane si intre infiintiarea de duóe episcopii noue pre acelasi territoriu, esiste óresicare necsu causalu, acést'a inse nu póte impedeca impartirea aceloru fonduri, decretata deja in principiu si pe bas'a contielegerei fratiesci a tuturoru factoriloru indreptatiti:

„Congressulu indruma sinodulu eparchiei aradane a se esprime la cea mai de aprópe intrunire a s'a si celu multu pêna la finea anului 1883 in meritu asupra modalitatii si cheiei de impartire. Neurmandu acésta, procsimulu congressu la reclamarea ori carei parti indreptatite, va decide finalminte in cestiune. In totu casulu impartirea are se urméza cu acea espresa reserva si conditiune, ca la casulu infiintiarii de eparchii noue episcopale, ambele diecese de astadi voru avé de a cede noueloru eparchii acea cuota din fondurile comune, ce compete dupa numerulu sufleteloru partii, ce se va anecsa fiitóreloru eparchii!“

La propunerea cav. P u s c a r i u, pasagiulu primu pêna la „Congressulu indruma, etc. se lasa afara. Asupra restului din propunerea comissiunei se deschide desbatere generala.

F. M u s t 'a dice, cà congressulu se decida asupr'a modului de impartire, de óra-ce sinodulu dela Aradu n'a consideratu in duóe sessiuni conclusulu congressualu prin care se hotarise impartirea fonduriloru comune. Densulu propune, cá duóe din cinci parti sè se dè Caransebesiului, eara celelalte trei parti Aradului.

Dr. A. M o c s o n y i regreta cà unu corpu legislativu se ocupa cu afaceri judecatoresci; totodata face urmatórea contr'a propunere: „Congressulu recomenda eparchiiloru sufragane complanarea cestiunei fonduriloru pe bas'a contielegerei fratiesci.“ I. cav. de P u s c a r i u combate propunerea d-lui A. Mocsonyi, de óra-ce ea ar' amaná cestiunea in infinitu.

V. B a b e s i u sustîne, cà in puterea unui rescriptu fondurile din cestiune suntu indivisibile si déca se voru impartí fara consimtire reciproca, congressulu ar' vení in contradicere cu dispositiile mai inalte. C i m p o n e r i u combate pe Babesiu. Dupa-ce mai vorbescu Desénu, Cosm'a, Zigrea si Petricu se face votare nominala intre propunerea comissiunei si contr'a-propunerea lui A. Mocsonyi. Propunerea commissiunei se primesce de basa la desbaterea speciala. I. P. D e s é n u cere cá punctulu primu din propunerea comissiunei sè se inlocuiésca prin urmatórea resolutiune: „Congressulu indruma pe ambele sinóde ale dieceseloru dela Aradu si Caransebesiu, cá la procsim'a sessiune a loru din anulu 1882 se esmita delegatiuni din sinulu loru spre incercarea unei contielegeri pentru a se stabilí si modalitatea impartirei fonduriloru intre eparchiile Aradului si Caransebesiului. — In càtu apoi in urm'a raporturiloru presentate din partea delegatiuniloru emise, ambele sinóde voru aduce concluse uniforme, — efectuirea impartirei se va esecutá conformu dispositiunei sinódeloru.“ Acést'a propunere se primesce fara modificare. I. L e n g e r u cere cá punctulu alu doilea sè se stérga intregu. I. P e t r i c u propune, cá sè se modifice cuvintele: „ori carei parti indreptatite“ in: „ori carui'a din ambele sinóde.“ Modificarea acést'a se primesce. Punctulu alu treilea se stiliséza de d. D. C o m s i 'a in modulu urmatoriu: „In totu casulu impartirea are se urmeze cu espres'a reserva si conditiune, ca la casulu infiintiarei de eparchii noue, ambele diecese, adeca a Caransebesiului si Aradului, voru avé se cedeze noueloru eparchii acea cuota din fondurile comune ce compete noueloru eparchii dupa chei'a ce se va fi adoptatu la ocasiunea efectuitei impartiri a fonduriloru comune intre diecesele de astadi.“

In siedinti'a din 16 Octobre V. B a b e s i u, cá secretaru si referentu alu delegatiunei congressuale in afacerile cu Serbii, face urmatóri'a propunere:

„In stadiulu presentu alu afaceriloru delegationale, marginindu-se activitatea delegatiunei asupra causeloru comuneloru mestecate, inca nedespartite, si a controversei pentru manastiri, de óra-ce intrunirea delegatiunei si chiaru a subdelegatiunei aici in Sibiiu, este fórte anevoiósa si impreunata cu mari spese: actele de aici sè se transpuna numai decàtu vice-presiedintelui la Aradu, cu recercarea, cá sub conducerea s'a se mijlocésca tóte cele necesare spre a face posibila inceperea proceseloru de despartire fara tóta amenarea si apoi succesivu derivarea causeloru la concernentele eparchii in contielegere cu aceste, astufeliu, incàtu activitatea delegatiunei se póta incetá fara dauna pentru cause, avendu a face raportu la procsimulu congressu, despre incheiat'a intréga activitate a delegatiunei.“ Acést'a prop. se primesce.

Siedinti'a se continua.

Vicariulu Nicolau P o p e a si protosincelii Ieroteiu B e l e s i u si Filaretu M u s t'a se alegu de asesori ordinari in senatulu strênsu bisericescu alu consistoriului metropolitanu; Iónu P. D e s é n u si prot. Constantinu G u r b a n u se alegu de asessori ordinari in senatulu scolaru; E. M a c e l a r i u se alege de asessoru suplentu in senatulu epitropescu.

Raportorulu comissiunei financiare, Eugenu B r o t e, cetesce darea de séma asupr'a raportului senatului epitropescu alu consistoriului metropolitanu. Façia de cestiunea fondului metropolitanu, a tacseloru de apelare si contribuiriloru singurateceloru eparchii pentru trebuintiele cons. metr. se decidu urmatórele:

„Consistoriulu metrop. cá senatu epitropescu se indruma a'si institui organele recerute, pentru administrarea averii proprie metropolitane, conformu statutului org. si a statorí un regulamentu provisoru pentru administrarea averiloru, care are a se pune numai decàtu in lucrare. Fiindu aceste indeplinite, senatulu epitropescu va primi averea metropoliei din mànile celoru ce au administrat o pân'acuma. Cu privire la localu, cass'a Werthaimiana, personalu si alte ce voru fi de lipsa pentru o regulata administrare a averei, senatulu epitropescu se indruma a asterne congresului procsimu propunerile sale. Deodata cu aceste sè astérna congresului si regulamentulu provisoriu pentru administrarea averei metropolitane spre aprobare.“

Se impartasiesce mai departe, cà fondulu fericitului Arch. si Metr. Andreiu Siagun'a, destinatu pentru infiintiarea a duóe episcopii, a fost la finea anului 1880 de 89,512 fl. $35^1/_2$ cr. In ceea-ce privesce starea averiloru bisericesci si scolare a fonduriloru comune si eparchiale se decide, cá senatulu epitropescu alu cónsist. metr. sè compuna sumariulu acestoru averi in modu sistematicu si pe bas'a dateloru autentice, adunate de organele eparchiale. Se aduce la cunoscintia, cà fondulu metropolitanu de 13,508 fl. $88^1/_2$ cr (plus 4,285 $27^1/_2$ cr. fondu disponibilu) este administratu cu esactitate. In fine se arata, cà conclusulu congressualu din anulu 1878 pentru ridicarea unui monumentu intru amintirea fericitului Andreiu Siagun'a nu s'a pututu esecutá, de óra-ce anii din urma au fostu slabi de totu.

Abusuri la compunerea listeloru electorale.

Aradu 9 Novembre n. 1881.

Domnule Redactoru! Este bine se inregistràmu tóte pecatele comise de càtra inimicii progressului, cá se avemu odinióra cu ce se le contrabalansàmu, candu voru cercá se 'si faca bunu obrazu.

Eri adeca avui ocasiune se ascultu, ce palma crancena capetà procurorulu de statu de aici Weiss si cu densulu impreuna laudatulu guvernu liberalu, carele prin man'a cea nefericita a d-lui Tisza impinge cu rapedîtiune tiér'a spre perire. Lucrulu s'a petrecutu asié: Pre càndu se compuneau listele electorale, scimu, cà s'a facutu dreptate maghiara. In Lugosiu apare unu diuariu politicu „Süd-ungarischer Bote“, redactatu de unu anumitu Rainer. Acestu redactoru avù curagiulu cá printr'unu articlu intitulatu „Càtra alegêtorii din comitatulu Carasiu“ se arate urbi et orbi, cà comissiunile, cari compunu listele electorale, lucra dupa arbitriu, inducu in liste pre cei ce suntu de calibrulu guvernului si lasa neindusi pre multi, cari au póte principie independente. In urmarea acelui articlu procurorulu pomenitu intentà procesu de pressa bietului Redactoru pe bas'a § 179 alu legei de pressa. Pertractarea avù locu eri, fiendu acusatoru insusi procurorulu de statu Weiss, carele credea, cà va impune juriului prin popularitatea, de care se bucura in Aradu. Aperatoriu alu acusatului a fost advocatulu din Timisiór'a Besenyei, ér' cá martori ai acusatului aparura advocatii din Lugosiu F. Rezeiu si Brediceanu. La pertractare participara cá ascultatori multime de dame si barbati, cari cu multa curiositate urmarira desbaterile pêna la fine. Deniquo guvernulu nostru parintescu 'si póte gratulá, cà se scí cà 'i facu onóre organele sale! Procurorulu, de altmintrea barbatu cu multe cunoscintie juridice, si-a datu tóta silinti'a, cá se capaciteze pre juriu si se-'lu faca se condamne pe Rainer; dér' insusi acusatulu, apoi aperatoriulu si martorii unulu cá unulu pareau cà se joca cu argumentele nerestur-nabile, cu date autentice, intru a combate ceea ce a afirmatu procurorulu. Mai multa ilaritate a produsu dechiaratiunea acusatului, care dice, cà densulu a provocatu pe comitele supremu alu comitatului Carasiu prin epistola deschisa, cá se inceteze cu abusurile in cestiunea alegeriloru, si acelu comite nu i-a respunsu, nici nu i-a facutu procesu pentru vatamarea de onóre séu altceva cà si-a continuatu calea abusuriloru; pe candu procurorulu deodata se sufulcà, se sugrume diarulu amintitu.

In genere vorbindu, pertractarea acestui processu a mai adausu cu unulu pecatele strigatórie la ceriu ale domniloru dela potere, pentru-cà li-s'a

spusu in façia, cà alegerile trecute n u s'a u f a c u t u p e c a l e a l e g e i, ele nu suntu efectulu vointiei poporului, ci s'au facutu dupa arbitriu, suntu adeca resultate de ale vointiei sbiriloru.

Dupa ce s'a finitu pertractarea, presiedintele puse juriului intrebarile; acest'a se retrase si dupa consultare de 20 minute se reintórse si anunciă cu 11 voturi contra u n u l u, cà este adeveratu ceea ce a scrisu Rainer in „Südung. Bote“, adeca este adeveratu, cà o r g a n e l e g u v e r n u l u i a u l u c r a t u i l l e g a l u la statorirea l i s t e l o r u e l e c t o r a l i.

Tribunalulu dreptu acea condamnà pe procuroru la solvirea speseloru, aprópe 400 fl. v. a., ér' pre numitulu Redactoru ilu d e c h i a r à d e n e c u l- p a b i l u, ceea ce din partea auditoriului se primì cu aplause. A m i c u l u.

Conspectulu premiatiloru la espositiunea romana din Sibiiu 1881.

(Urmare.)

Premiulu class'a IV.

a) d i p l o m a d e r e c u n o s c i n t i a.

209. Rosculoti Al. Ana, peptariu de matasa, Satulungu. 210. Rusu Mari'a, surtie, Bosiasi. 211. Rusu Sofia, feçie de perini, Manarade. 212. Sacarea Ana, P. V. jim., culme, Talmacelu. 213. Sacea Dimitrie, papucariu, Sibiiu. 214. Siandru Ana, covoru, Petridiulu-mediu. 215. Siandru Calipsa, lucruri de mana, Sighisióra. 216. Sas Ana Ioan, camasia femeeasca, Galesiu. 917. Sava Ioan, clericu la institutulu „Andreianu“, mape, Siibiu. 218. Sgura I. Mari'a, brane, Galesiu. 219. Sgura Ana. panza, Galesiu. 220. Simtion Petru Maria, panzarii, Sibiiu. 221. Socaciu Virginia, etager, Blasiu. 222. Soloiuceriu Anastasia, stergare, Fenesiulu-sasescu. 223. Solomon Eleonora, tiesaturi, Tur. 224. Somesianu Ioana, masaritia, Dumitritia. 225. Socianu Irimie Ana, panzarii, Somsiudiu. 226. Suciu Sofia, masaritia, Mediasiu. 227. Surdu Cornelia, diferite, Odorheiu. 228. Stoica Victoria, covoru, Ceanuln-mare. 229. Stoica George, giamantanu, Sibiiu. 230. Tanase Florea, diferite, B. Suseni. 231. Tanco Paraschiva, diferite, Monor. 232. Tepesi Aurelia, plapoma, Fagarasiu. 233. Tintea Dumitrie, linguri. 234. Tocanelu Sofia, rochie, Sabadu. 235. Tofana Ioana, catrintie, Ocnitia. 236. Toma Mari'a, camasie Pinticu. 237. Tomutia Mari'a, sumanu, Monor. 238. Toparceanu Ana, diferite, Apoldulu-romanescu. 239. Tuducescu Ioan, modele de altoi, Lipov'a. 240. Tueca Mari'a, diferite, Blasiu. 241. Turcu Sora I., fatia de masa, Fagarasiu. 242. Tresneu Paraschiva, catrintie, Ragla. 243. Trutia Mari'a G., funduri de perina, Orsiova. 244. Veche Elen'a, catrintie, Bolintiu. 245. Veltianu Sichea, perina, Clusiu. 246. Venter Grigorie, perina, Clusiu. 247. Verticu George, elevu la gimn. din Naseudu, herbariu. 248. Vestemeanu George, ghete, Sibiiu. 249. Vidrighinu Ana, diferite, Resinari. 250. Visa Mari'a, surtiu, Sieica-mare. 251. Vladu M. Aureli'a, covoru, Orastie. 252. Vladu Elisa, stergare, B. prund. 153. Vladu Stefan, pantofariu, Sibiiu. 254. Voicu I., pantofi, Brasiovu. 255. Vulcanu I. Mari'a, tiesaturi, Altina. 256. Zachavi'a Mari'a, panzarie, Saliste. 257. Unguru Nina, masaritia, Cristelecu. 258. Uniti'a Mari'a, portu femeescu, M. Decea. 259. Urdea Eufrosina, panzarie, Cernatu. 260. Furnica Eufrosina, diferite, Brasiovu.

Diverse.

(A d u n a r e a g e n e r a l a a R e u n i- u n e i f e m e i l o r u r o m a n e d i n B r a- s i o v u.) Sambata in 7/19 Novembre a. c. in diu'a onomastica a M-Sale Imperatesei si Reginei Elisabetha, cá Patróna a Reuniunei, se va tiené adunarea generala ordinara la 3 óre d. p. in una din salele gimnasiului rom. gr. or.

Maria Secareanu, presidenta. *Dr. Nicolau Popu,* actuariu.

(C à r t i s i m a n d a t e p o s t a l e c u t e c s t u r o m a n u.) Diarulu vienesu „Der ill. Philatelist“ scrie, cà pentru servitiulu postalu din B u c o v i n'a, pe langa càrtile postale, au aparutu de curendu si mandate postale, declaratiuni de posta (lettre de voiture) si de rembursa cu t e c s t u r o m a n u in traductiune cu germanu, cari s'au si pusu in circulatiune. — Acestu faptu este de ajunsu spre a ne dovedi diferenti'a ce esiste astadi intre spiritulu in care se guvernéza in Austri'a si intre acel'a ce domnesce in Ungari'a.

(L a c a t e d r'a d e l i m b'a l a t i n a) dela facultatea de litere din Iasi, s'a numitu d. A r o n u D e n s u s i a n u suplinitoriu in loculu d-lui Quintescu, trecutu la Bucuresci.

(M u s e u a l u l u i O v i d i u.) Ministrulu de instructiune romanu, d. Urechia, are intentiunea de a infiintiá la Constanti'a unu micu museu alu lui Ovidiu, care va cuprinde totu, ce s'a scrisu despre Ovidiu si diferitele busturi ale lui. Este vorb'a chiaru de imprimarea primei editiuni „tomuitane“ a opereloru marelui poetu.

(E s p o s i t i u n e i n t e r n a t i o n a l a i n R o m'a,) Se anuntia dela Londr'a cà acolo a sositu in 6 l. c. Signor Cesare Orsini, secretariulu comitetului centralu alu proiectatei espositiuni internationale, care va avé a se face in Rom'a la 1885, ducêndu cu sine scrisori dela ministrii Italiei, si a formatu aci unu comitetu centralu britanicu, cu scopu de a castigá si participarea Anglesiloru, cá esponenti.

Atragemu deosebit'a atentiune asupra anunciului de adi: **Burs'a de Vien'a** a casei de banca **„Leitha“, Vien'a.**

Notitie bibliografice.

(„S t u d i u d i n e c o n o m i'a n a t i o- n a l a.“) Despre Bànci, operatiunile loru, despre effecte si despre burse. Disertatiune presentata adunarei gener. a „Associatiunei trans.“ tînuta la Sibiiu in 27—29 Augustu 1881. Sibiiu. Tipariulu tipografiei archidiecesane 1881. — Acésta brosiura mai contiene unu adausu instructivu: „Dictionariu de termini technici comerciali si esemple de calculatiuni“ Pretiulu 40 cr. v. a inclusive francarea.

Contribuiri pentru balulu romanu din Vien'a.

Transilvani'a.

(Urmare.)

8. Prin Dlu Grigorie Viteaz in Teaca. List'a Nr. 204. dd. T. Doca, proprietaru Teaca 1 fl. Minerva Ceres, studentà 1 fl. Palatianu Sanda 1 fl. M. Bungardeanu, preotésa Bilac 40 cr. Valerius Tomi, student 20 cr. Iacob Pop, viceprotopop, Nasfaleu 30 cr. Unu preot 20 cr. Palatia Pop, notareasa Pinticu 1 fl. Tîmoteiu Pop, notariu 50 cr. L. Grauru, econom Teaca 21 cr. V. Botfalveanu, stud. 50 cr. Teofil Moldovanu. teolog 50 cr. Maximilian Illovanu 50 cr Bekő jude 50 cr. Riemer 50 cr. Horvath József executor reg. 50 cr. Gregoriu Viteaz, econom 2 fl. 20. Sum'a 11 fl.

9. Prin Dlu George Moldovan, notariu cercualu in Baitia, List'a No. 64. dd. N. Fugata, notariu cercualu, Luncoiu 1 fl. Scaureanu, proprietariu 1 fl. Torie Perianu, paroch, Saliste 1 fl. N. Mateiasiu, Hertiegani 1 fl. A. Mihutiu, invetiatoriu, Baitia 50 cr. I. Draganu, primariu 1 fl. Parvu Davîd Saliste 50 cr. Anastasia Moldovan, Baiti'a 1 fl. Valeri'a Moldovanu 1 fl Sum'a 8 fl.

10. Prin Domnisióra Vilma Moldovanu, Deva, List'a No. 275. D-siórele Vilma Moldovanu Déva 3 fl. Ioana Moldovanu 3 fl. Elena Simionasiu 1 fl. Ecaterina Olariu 1 fl. Maria Nicoara 1 fl. Emiliu Nicoara 1 fl. Dnii F. H. Longin adv. 1 fl. Sabin Piso 1 fl, P. Vraciu comerc. 1 fl. Boer 1 fl. Dna Ana Petco 2 fl. Eugenia Horváth 1 fl. Dnii Aleccsandru Moldovan Baitia 2 fl. I Mati jude 1 fl. Fulea Joachim adv 1 fl. Dnele Judita Secula 1 fl. Rozá Cuteanu 1 fl. Lucretia Olariu 1 fl. Sum'a 24 fl.

11. Prin D-lu J. Cristea in Toplitia romana. List'a Nr. 257. dd. J. Maier Toplitia romana 5 fl. M. Platin, not. cercual Gy.-Szalamás 50 cr. Irimie Sbârcea propr. Toplitia rom. 1 fl. Simion Sbârcea, paroch 1 fl. George Popescu 1 fl. Zacharia Mateiu, invetiatoriu 50 cr. Ioan Bucur proprietariu 1 fl. Péter Dénes 50 cr. Ilie Vulcanu 1 fl. Petru Voda 1 fl. Eugeniu Urmanczi, comerc. 1 fl. Ion Cristea 1 fl. 50 cr. Sum'a 15 fl.

12. Prin D-nu Zenovie Nicodinescu meseriasiu in Fagarasiu. List'a Nr. 100. dd. Zenovie Nicodinescu, Tabacariu Fag. 2 fl. I. Nathan 2 fl. Sum'a 4 fl.

13. Prin Dlu Dr. Adalbert Balint, Rosia de munte. Lista Nr. 179. dd. Iosifu Crisianu adv. Abrud 1 fl. Dr. Adalbert Balint, Rosia de munte 1 fl. Sum'a 2 fl.

14. Prin Dlu Simeon Popescu, prof. Sibiiu, List'a Nr. 196. dd. N. Popea, arch. si vicariu arppescu Sibiu 5 fl. Dr. I. Pusicariu protosincel si as. con. 3 fl. Nicanor Fratesiu, 2 fl. Dr. N. Maier, prof. 1 fl. Simeon Popescu 1 fl. Sum'a 12 fl.

15. Prin D-lu I. Strevoiu, invet. Zernesti. List'a Nr. 215. dd. I. Strevoiu, invet. 1 fl. N. Garoiu adv. 1 fl. Sum'a 2 fl.

(Va urmá.)

Nr. 9921/1881.

Publicatiune.

Dreptulu atributiu comunei urbane Brasiovu spre incassarea acciseloru si a taxeloru de consumare de pe fluiditatile contienetóre de alcoholu, produse séu transportate pe teritoriulu brasiovénu, si anume de pe:

a) Vinu si mustu de tóte specialitatile.

b) Miedu;

c) Bere de orice specialitate;

d) Spirtu, vinu-arsu, spirituóse si de pe tóte productele produse din aceste fluiditati precum rumu, liqueur, rosogliu ect.;

e) Vinu-arsu franțiuzescu;

f) Otietu, Otietu duplu si spirtu de otietu;

g) Tóte fluiditatile alcoholice aci specialu neamintite séu obveniente sub diferite numiri;

au de a se arendá conformu conditiuniloru de oferte si arenda aprobate de loculu mai inaltu pe urmatorii 5 ani, incependu cu 1. Ianuariu 1882.

Luni in 21 Novembre 1881 prin oferte in scrisu.

Doritorii suntu invitati de a 'si preda offertele in scrisu sigilate si provediute cu unu vadiu de 5% computatu dupa summ'a anuala de arenda, primarului comunei Brasiovu in biroulu seu din Uliti'a Caldarariloru Nr. 519 etagiulu I. in 18, 19 Novembre a. c. dela 3—6 óre dupa prandiu si in 21 Novembre a. c. in órele antemeridiane dela 9—12.

Pe langa acésta se mai observa, cumcà dupa 12 óre la prandiu a amintitei dîle ultime nu se mai acceptéza nici unu ofertu.

Vadiulu póte consta in bani gat'a in prescrieri de datorii de statu (Staatsschuldverschreibungen) provediute cu cuponi, in harthii pretióse acceptate de banc'a austro-ungara, séu in deposite la institutulu de pastrare din locu, la reuniunea din locu de anticipațiune, la prim'a banca transilvana in Brasiovu, séu in obligatiuni ale institutului din locu de amanetare.

Ofertele asternute au se contiena dechiaratiunea, cumcà oferentiloru le suntu cunoscute conditiunile de oferte si arenda, cumcà ei se supunu pe deplinu aceloru conditiuni, notificandu in cifre si litere sum'a anuala de arenda.

Arend'a anuala de pêna acum a fost solvita cu suma de 80,050 fl.

Deschiderea oferteloru asternute se ecsoperéza Luni in 21 Novembre 1881 dupa prandiu la 3 óre de càtra o commissiune aflatória in cas'a sfatului, carea are se retiena vadiulu aceluia care va oferí mai multu pe candu celelalte au de a se reda oferentiloru indata.

Celu ce va oferí mai multu este obligatu cá, dupa pertractarea de oferte, se reintregeasca vadiulu depusu pêna la 10% in decursu de 24 de óre, dandu afara de aceea, in decursu de o luna dupa aprobarea resultatului de oferte, o legala sigurantia, corespundiatóre arendei de o jumatate de anu.

Conditiunile de oferte si arenda, cari contienu si tarif'a acciseloru si a taxeloru de consumare, sunt depuse la oficiolatulu economicu urbanu din uliti'a Càldarariloru Nr. 519. etagiulu alu II-lea in órele ordinare de oficiu spre asaminare si decopiare. Aceste se publica cu aceea observatiune, cumcà resultatulu pertractarei de oferte are se fia approbatu de representanti'a urbâna.

Brasiovu in 18 Octobre 1881.

Magistratulu urbanu.

3—3

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henriciu.